

RAFELS

Marianne Schenderling

Inkijkexemplaar

Marianne Schenderling

RAFELS

Eerste druk 2022
Copyright © Marianne Schenderling

Omslag vormgeving ProBeeld | Ambilicious
Binnenwerk vormgeving Ambilicious Studio
Redactie Linda Crombach, Sabine Mourits
Hoofdredacteur Inanna van den Berg Ambilicious

Copyright © 2022 Ambilicious, Breda

ISBN 978-94-93275-28-7 | NUR 301
www.ambilicious.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

RAFELS

Ambilicious Breda | Kalmthout

*Het geheugen van het hart zeeft slechte herinneringen weg
en maakt de goede mooier. Dat stelt ons in staat
om met het verleden te leven.*

Gabriel Garcia Márquez

Deel 1

1. Geroezemoes (sessie 1)

Ik kon niet stilzitten. De vloer leek uit drijfzand te bestaan, waarin ik steeds verder wegzakte. Ik moest redden wat er te redden viel.

Tot mijn opluchting verscheen er een vrouw van achter in de veertig in de deuropening. Kort donkerblond haar, een strakke spijkerbroek, lichtblauwe wijde blouse, donkerblauwe pumps. Ik had me onze therapeute anders voorgesteld, saaier, meer belegen.

Ze keek ons over haar bril onderzoekend aan. 'Dag, ik ben Jeanette Mast, gaan jullie mee?' Ze wees naar de ruimte achter zich. 'Kom erin.'

Lina scande de vrouw van boven naar beneden, stak haar hand uit, noemde haar naam, keek haar recht in de ogen en lachte vriendelijk.

Een klik? Zouden die twee vrouwen direct een klik hebben? Mijn hart roffelde in mijn lijf, ik voelde me alleen. Wat deed ik hier verdomme?

Jeanette wees naar twee stoelen aan de ronde tafel. 'Ga lekker zitten. Willen jullie koffie?'

'Koffie, zeker, graag, helemaal zwart alstublieft,' antwoordde ik, 'ook voor mijn vrouw.' Het floepte eruit, net als vroeger; toen stelde ik Lina ook altijd voor als mijn vrouw. Uit de kamer rechts klonk geroezemoes, even later verhief een man zijn stem. Jezus, wat gehorig hier, jende mijn alter ego om me direct daarna gerust te stellen: niet op letten.

Lina hoorde het ook, wees naar de muur en fluisterde zachtjes: 'Gezellig, hè.'

Jeanette schonk koffie in, ging zitten en trok haar blouse recht.

‘Voor we beginnen wil ik eerst wat,’ ze tekende met haar vingers aanhalingstekens in de lucht, ‘huishoudelijke zaken met jullie doorspreken.’

Pas op de plaats; zij zag onze treurnis als een zakelijke beslommering.

‘Jullie namen weet ik, graag jullie telefoonnummers en e-mailadressen. De sessies kosten vijfennegentig euro per drie kwartier. Zijn jullie verzekerd voor psychologische hulp of –’

Ik dicteerde snel mijn e-mailadres en telefoonnummer.

‘Mijn verzekering dekt het niet, geen enkel probleem. We betalen zelf. Toch?’ Ik keek naar Lina.

Ze knikte en lepelde haar gegevens op.

‘Goed dan.’ De therapeute zat er ontspannen bij, zij wel, in haar ene hand hield ze een koffiemok en de andere leunde losjes op de stoelleuning. ‘We werken hier met een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen dat we uitgaan van wat jullie willen bereiken. Wat jij wil,’ ze keek beurtelings van mij naar Lina, ‘en wat jij wil, daar gaat het om. Stapje voor stapje kijken we wat er nodig is om jullie doel te halen en hoe jullie de gevonden ingrediënten kunnen inzetten.’

Ik wist direct: om deze dame kan je niet heen. Vriendelijk lachje of niet.

‘Zo, als alles duidelijk is, kunnen we beginnen.’

Wij knikten dat we het begrepen.

‘Goed. Kunnen jullie vertellen waarom jullie hier zijn, wat jullie willen bereiken?’

Ze keek ons afwachtend aan.

Ik schoof heen en weer op de harde stoel, mijn billen snakten naar een kussen en de rest van mij naar frisse lucht. Ik pulkte de bovenste knoopjes van mijn overhemd open en ondertussen werd ergens in mijn hoofd een roestige

moer losgedraaid, langzaam, slag voor slag.

Een donkere somberheid overviel me. Ik balanceerde op de rand van een put en verzandde regelrecht in mijn kindertijd, iets met mijn vader en een worsteling. Ik wilde er niet aan denken. Niet aan mijn vader, niet aan de brand.

Zouden ze mijn angstzweet ruiken?

Onze eerste afspraak met de relatietherapeut was niet doorgegaan, mijn schoonmoeder stak een spaak in het wiel. Doodziek lag ze in bed. Ik ging bij haar langs, uit beleefdheid en omdat ik bang was dat ze ieder moment kon overlijden.

Ik schrok van het oude, breekbare mensje in het grote houten bed in de groen geschilderde slaapkamer. Van haar gezicht was bijna niets over. Smal en bleek weggedoken in de kraag van een rood vest met haar nietige polsjes op het dubbeldikke dekbed. Het leken handen zonder houvast. Om de haverklap tuimelde ze in een diepe slaap om daar weer net zo snel uit wakker te worden en me aan te kijken met haar helblauwe, priemende ogen.

Hoe ze zich voelde?

Ze humde.

'Niet zo goed dus,' vulde ik voor haar in.

Ze keek me aan, brabbelde wat onverstaanbare woordjes.

Geen touw aan vast te knopen.

'Jij bent een creatieveling. Net als ik. Lina was vroeger supervervliet op jou.' Plotseling kwam ze half overeind en prikte met een vinger tegen mijn borst. 'Jij kwam te laat voor de geboorte van je dochter. Je was zeker bij een ander, hè? Jij bent een onbetrouwbare rotzak. Ja, hè?' Ze zakte terug in haar kussen, sloot haar ogen, kreunde en ijlde.

Lina kwam binnen. Ze waste haar moeder met een door wasverzachter donzig geworden washandje en lauw water

uit een teiltje. Ze verschoonde de lakens om de twee dagen omdat haar moeder zo transpireerde, zette water op voor thee of bouillon, daar wil ik van af zijn en voerde biscuitjes, het enige voedsel dat zij verdroeg.

Ik stond op.

Liesbeth opende haar ogen weer. Helder stralende ogen deze keer. 'Wil je het gordijn opendoen, Frits?' Pal daarachteraan: 'Dank je voor je bezoek, m'n jongen.'

Eerst een rotzak, nu haar jongen, ziekte maakt mild. Net als ouderdom trouwens.

Ik zag het blije gezicht van een oude man in het verpleeghuis voor me, net zo'n kwetsbaar mens als mijn zieke schoonmoeder. Ik beloofde nog eens langs te komen, maar ze hoorde het niet, ze sliep alweer.

Weken lag ze in bed. Lina bleef dag en nacht bij haar.

Tussendoor belde ik om te vragen hoe het ging en kreeg een minutieus verslag over de ziekte, het verloop en de dagelijkse zorgbeslommeringen.

'Ze heeft meer dan veertig graden koorts en ijlt. Vanmorgen had ze het over een bruiloftsfeest waar ze door neefjes en nichtjes werd gepest en uitgescholden. Voorkind, noemden ze haar, stom voorkind, ze was namelijk geen echte Van Hoorn. Heb ik je wel eens verteld toch, dat oma haar voor het huwelijk had gekregen. Haar vader, stiefvader dus, stelde haar achter bij haar zusje, die wel honderd procent zijn vlees en bloed was. Geen idee hoe de andere kinderen in de familie het wisten, maar ze pestten haar ermee, zo zielig. Ze werd huilend wakker, niet omdat ze een voorkind was, maar om het gescheld van de gemene rotkinderen. "Zulke gifangels," zei ze, "blijven je je hele leven in je hart steken."'

Al die mededelingen over haar moeder, voor mij waren het buffers voor persoonlijke vragen, want over ons repte

ze met geen woord.

De afspraak met de therapeut werd nog drie keer verzet want Liesbeths hardnekkige longvirus stak telkens de kop op. Tot eindelijk de antibiotica aansloegen en ze binnen een paar dagen uit haar armetierigheid verrees. Het tanige oude wijffie klauterde er verder op eigen kracht bovenop en zette ons voor het blok.

2. Koortsdromen

Hoe zeker ze zich voelde hoe meer de herinneringen over elkaar heen buitelden

Het ene moment hield ze een openingspeech voor een expositie, het volgende lag ze als elfjarige op haar knieën de vloeren te boenen en verheugde ze zich op het uitje met haar moeder. Na de vrijdagse schoonmaak gingen ze steevast de hort op, wandelen door de stad, een stop bij Rutex voor een Roodkapje, een ijsje met rode snoepjes erbovenop. De rieten stoelen drukten, als je er lang genoeg op zat, ruiten in je benen en billen. 's Avonds maakten ze het gezellig, hielden ze spelletjesavond. Mama, vader, zij en haar zusje toepten om een cent of speelden joker. Na afloop spreidde mama een krant op tafel en kieperde daar een zak doppinda's op, de winnaar van het kaartspel kreeg een handje extra.

Iemand fluisterde: 'Kijk, ze lacht.'

De tijdswisselingen, dromen die geen dromen waren, brachten haar, hoewel ze lag, aan het wankelen. Dan weer verdwaalde ze in haar kindertijd, om pal daarop een blok-kentoren te bouwen met de kleine Lina of uit wandelen te gaan met de vrolijk huppelende peuter Anna. Ach, die lieve Anna, die altijd zo grappig haar neusje optrok als ze iets niet lustte.

'Bloemkool. Bah.' Mokken of dreinen hielp niet, het kind moest van haar papa het bordje leegeten. Zo streng. Geef het kind toch een schepje appelmoes, hoorde ze zichzelf mompelen. Er waren zoveel momenten die om het hardst riepen: doe iets met me.

Ga daar maar aan staan.

Wat een herrie! Klarwakker was ze ineens, door die twee bij haar bed.

De grootste kneep de laatste druppels uit de infuuszak en verwisselde hem vliegensvlug voor een nieuwe. 'Au!'

De kleine blonde wrikte aan de naald op haar inmiddels beurs geprikte hand en zei: 'Zo, die zit nog stevig.'

'Mooi. Nou mijn dienst zit erop, lekker twee dagen vrij, heerlijk, even wat anders.' De grote zuchtte er overdreven bij. Ze trok de deur hardhandig dicht, de hele kamer schudde.

Hoe ongevoelig kan iemand zijn!

Leve de stilte.